

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 8 Din, polletno 16 Din, celoletno 32 Din; za tujstvo: razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani, št. 30.381.

Kje so vzroki španskega obračunavanja

V »Dom in svetu« je napisal književnik Edward Kocbek poučno razpravo, ki ji je dal naslov »Premišljanje o Španiji«, Kocbek izvaja med drugim:

»Vzroki strašnega obračuna v Španiji niso verski, ampak družabni. Prvi vzrok tiči v nemogočem gospodarskem položaju španskega ljudstva, predvsem v nerešenem kmetijskem vprašanju, ki se ga fevdalna monarhija ves čas svojega obstanka ni dotaknila. Sto tisoč ljudi je imelo 12 milijonov hektarov zemlje, en milijon kmetov šest milijonov ha zemlje, dva milijona kmetov pa ni imelo niti trohice zemlje. Poleg njih pa sta bila še dva milijona kmetijskih delavcev. Veleposestniki (med njimi je bila tudi cerkev) so ob silno majhni dnini in zavarovani s carinami kopicili ogromne dohodke. Bili so neomejeni gospodarji Španije, zato ni nič čudnega, da je danes od 50 milijonov ha španske zemlje obdelanih samo 20 milijonov ha in da je od 23 milijonov prebivalstva več kakor devet milijonov, to je nad 40 odstotkov, od dneva plačanih delavcev. Ostali del prebivalstva živi po veliki večini v najsiromašnejših razmerah.

Zato so tudi prosvetne razmere pretresljive. Nepismenih je v vsaki pokrajini na splošno 50 do 60%, v pokrajini Jaenu pa 70%. V Madridu je bilo še v zadnjem času 40.000 otrok brez šole. Zelo majhna plast plemičev, industrijcev in bogatih meščanov je vladala neomejeno s svojim kapitalom in živela v bo-

gastvu in razkošju, velika večina ljudstva pa v nevrednih, včasih celo v živalskih razmerah.

Zato je razumljivo, da razlika med obema svetovoma ni le gospodarska. V Španiji obstoji močno razredno sovraštvo, veliko družabno nasprotje, kakor ga ni več zlepa najti.

Drugi vzrok je verska oslabilnost Špancev. Vernost naroda je zadnje stoletje izginjala v zunanostih, na eni strani v dnevni skrbi in zapuščenosti nevednega ljudstva, na drugi strani pa v vedno večji lagodnosti mogočnikov, ki jih je cerkev čedalje manj vzneirjala, saj je po svojih predstavnikih, vzetih po večini iz plemstva, bila z njimi na isti visoki ravni. Cerkev se je zaradi svojih prelatov čedalje bolj odmikala svojemu ljudstvu. Vsi dvorci so imeli kaplane, kmetje pa niti katekizma niso poznali, saj v pokrajini Estremaduri niti en odstotek ljudi ni izpolnjeval velikonočne dolžnosti. Mnoge, posebno južne pokrajine so postale čisto poganske. Tisoči in tisoči ljudi v Španiji niti krščeni niso...

Ta velezanimivi opis razmer med bednim španskim ljudstvom je bil tiskan v tiskarni, kjer se tiskajo tudi »Slovenec«, »Slovenski dom« in »Domoljub«, ki se skrbno prizadevajo, prikazati borbo španskega ljudstva v krivi luči. Treba pa je pri tem naglasiti, da ni vse rdeče, kar ne mra biti lačno in se ne da poteptati. Dogodke v Španiji je treba pravilno presojati.

Le petina vojnih žrtev dobiva majhne podpore

Na svojem zboru v Ljubljani so vojni invalidi, kakor smo že poročali, zahtevali uveljavljenje takšnega invalidskega zakona, ki bi enkrat za vselej pravično rešil njih vprašanje. Invalidski zakon iz leta 1929. je že tretji in po svojih določilih za invalide najslabši. Sestavljen je bil v znamenju varčevanja in njegova določila zmanjšujejo število vojnih žrtev. S tem zakonom je bilo črtanih 20 odstotkov invalidov, ki so bili že priznani. Ta zakon je črtal vse invalide-bolnike in vsem je vzel možnost nove presoje tudi v primeru povečane invalidnosti. Črtal je tudi vse civilne invalide in vojaške invalide iz predvojne dobe.

Glavno sredstvo za črtanje invalidnine je davčni cenzus. Pred letom 1929. so invalidi dobivali svojo invalidnino ne glede na davek, zdaj pa imajo pravico do invalidnine samo oni, ki ne plačujejo letno nad 120 Din davkov. Strašno sredstvo za zmanjšanje števila invalidov je člen 42. invalidskega zakona, ki velja tudi za nazaj. Nikjer drugje ni takih zakonov, ki bi posegali nazaj in jemali že pridobljene in prisojene pravice, le naš invalidski zakon ima take določbe. Če je bil kdo kaznovan v dobi, odkar je postal invalid, izgubi za vselej vse pravice po invalidskem zakonu. Invalid je na ta način dvakrat kaznovan.

To pa še ni vse. Če je bil invalid kaznovan, izgubi tudi njegova nedolžna družina vse pravice za vselej. Sam kazenski zakon daje mož-

Hmeljarsko društvo je doseglo svoje pravice

Že 53 let obstoji v Zalcu Hmeljarsko društvo za dravsko banovino, ki si je v teh letih pridobilo nevenljive zasluge za razvoj hmeljarstva v Savinjski dolini. Pred leti so se v to društvo, žal, zanesli spori. Neka skupina članov je dosegla, da so se društvena pravila izpremenila v tem smislu, da so se lahko po občinah ustanovljale podružnice. A te podružnice so bile potem često torišče političnih sporov med krajevnimi činitelji, namesto da bi se posvečale delu, za katero so bile namenjene.

Glavni občni zbor 26. marca l. 1933. je izvolil nova upravni odbor. Zmagala je Roblečkova lista s 34 proti 27 glasovom podružničnih odposlancev. Proti sklepom tega zbora se je pritožila braslovška podružnica na sresko načelstvo v Celju in zahtevala razveljavljenje teh sklepov, češ da je na tem zboru glasovalo

nost izbrisa kazni z vsemi posledicami, kar pa za invalidski zakon ne velja. Invalidski zakon ne upošteva tega, kar drugi zakon daje.

Invalidi so razdeljeni v skupine po odstotkih invalidnosti in vsaki skupini je priznan izvesten znesek invalidnine. Z zakonom iz l. 1929. pa se invalidom z invalidnostjo pod 60 odstotki ne dovoljuje ponoven pregled, četudi se posledice vojnih poškodb poslabšajo. Šele z uredbo z dne 25. marca lani so ponovni pregledi dovoljeni, upoštevani pa so samo invalidi z invalidnostjo 70 odstotkov. Invalidi z invalidnostjo 20 odstotkov nimajo nobene pravice več, četudi postanejo posledice poškodb še tako hude.

Prvenstvo invalidov pri službah, koncesijah, trafikah in licitacijah se sploh ne upošteva. Lahko se reče, da ni invalida, ki bi bil dobil državno ali samoupravno službo po sami invalidski zaščiti brez vsakih zvez ali priporočil. Za zaposlitev invalidov pri zasebnih podjetjih, kakor določa invalidski zakon, pa se sploh nihče ne zmeni, čeprav predpisuje zakon odgovornost in kazni.

Čeprav imamo v državi 17 invalidskih sodišč in višje invalidsko sodišče, je po devetih letih rešena komaj polovica prijav. Pri invalidskem sodišču v Ljubljani je skoro vse rešeno. Invalidi iz Prekmurja in Bele krajine, ki spadajo pod invalidsko sodišče v Zagrebu, pa po večini ne morejo doseči rešitve svojih zadev. Odredbe invalidskega zakona se različno tolmačijo. Mnogokje jih prikrajajo po svoje, toda vedno v škodo vojnih žrtev. Po dolgih letih se zahtevajo razni dokazi iz vojne, ko jih ni mogoče več dobiti.

Invalidnino je v Sloveniji leta 1921. prejelo okrog 37.000 vojnih žrtev, po zakonu iz leta 1929. pa jo prejema samo še kakih 6600 oseb. V vsej državi je bilo leta 1925. priznanih 215.297 vojnih žrtev, po vseh zmanjšanjih njih števila pa jih je ostalo priznanih samo še 83.604. Tako je samo še ena petina vseh pravih vojnih žrtev zaščiteni.

Vse to, kar smo navedli, je samo drobiž iz velikega invalidskega vprašanja, ki je tako žalostno za ves narod, da se mora vsa javnost seznaniti z njim in podpreti vojne žrtve v njihovi borbi za vsaj skromen obstoj.

tudi 15 odposlancev podružnic iz Vojnika, s Vranskega in iz Škofje vasi, ki da takrat že niso več obstojale. Sresko načelstvo je pritožbo zavrnilo z utemeljitvijo, da gre za notranje spore, kar spada pred društveno razsodišče, ne pa pred oblastva. Banska uprava je to odločbo sreskega načelstva potrdila.

Na omenjenem občnem izvoljeni odbor je potem na naslednjem rednem občnem zboru 26. marca l. 1934. predlagal izpremembo pravil v tem smislu, da se odpravijo podružnice. Predlog je bil sprejet in banska uprava je odobrila izpremenjena pravila. Od tega časa je društvo spet v redu delovalo in se posvečalo le svojemu smotru: delu za hmeljarstvo.

Tako je bilo stanje do pomladi l. 1936. Tedaj je banska uprava v Ljubljani nepričakovano izdala odločbo, s katero je razveljavila vse sklepe občnega zbora l. 1933., torej tudi

Zakaj ljudje zardevajo

Ljudem, ki pogosto zardevajo, povzročajo take neprijetnosti, da se radi izogibljujejo družbe.

Pravijo, da je plahost glavni vzrok zardevanja. Tak človek se preveč zaveda svojih misli in svojega vedenja. Čuti se nekam nerodnega in okornega, boji se, da bi ljudje ne videli v njem premalo duhovitega človeka. Za mnenje drugih ljudi je preveč občutljiv. Otroci do tretjega leta se malo zavedajo svojega ravnanja in zato jim tudi nič ni do tega, kar mislijo o njih odrasli. Zato otroci tudi ne zardevajo. Prav tako duševno zaostali in omejeni ljudje ne zardevajo. Najbolj zardevajo ljudje okrog 20. leta, ker so v teh letih najbolj občutljivi in polagajo veliko važnost na vsako svoje dejanje. S tem je tudi povedano, zakaj dekleta še bolj zardevajo kakor fantje. Dekleta skrbje bolj za to, da so mikavna in moškimi všeče. Med 15. in 20. letom misli mladina najbolj nase, ker se boji, da bi ne bila suhoparna in dolgočasna, ker ji je mnogo na mnenju starejših ljudi. V teh letih mladina navadno preživlja tudi prvo ljubezen.

Po navadi postanejo ljudje sramežljivi pri misli, da bi kdo utegnil odkriti njihovo zaljubljenost. Čeprav so v svojem srcu prepričani, da je ljubezen lepa in plemenita, mislijo neprestano na to, da so jih v mladosti

vzgjajali v nasprotnem duhu, da je namreč ljubezen nekaj grdega in nevarnega. Dekle takoj zardi, če omenite, da je zaljubljeno, ali če celo poveste, kdo je njen izvoljenec. Ima namreč neprijeten občutek, da ste odkrili nekaj, kar bi moralo ostati prikrito.

Zakaj zardevamo samo v obraz? Obraz je glavni sedež lepote ali pa grdosti in nanj je neprestano obrnjena naša pozornost. Znano je pa, da pritiska kri najrajši v one dele telesa, na katere je največkrat in najbolj obrnjena pozornost. Tudi zamorci in Indijanci zardevajo, samo da tega ne vidimo, ker imajo črno, odnosno rdečkasto kožo. Pač pa vidimo na belih brazgotinah njihovih obrazov, da so zardeči. Črnolasci zardevajo enako kakor svetloasci, samo da dobiva Danec pri zardevanju svetlordečo barvo, Španec pa temnordečo. Zato mislijo ljudje, da zardevajo svetlo lasi ljudje bolj kakor črnolasi.

Zanimivo je, da nas obraz zmerom izda, kadar gre za kaj, kar nam je pri srcu ali kadar ne moremo obvladati plahosti. Nasprotno pa postane človek pogumen in hladnokrven, kadar začuti, da se mu notranja negotovost ali strah ne vidita na obrazu. Edini ljudje na svetu, ki jim zardevanje ni neprijetno, so ženske. Med ženskami so pa tudi take, ki znajo zardevati, kadar se jim zdi to potrebno.

× **Angleškemu kralju bodo znižali plačo.** Angleška spodnja zbornica bo uredila tudi vprašanje letnih dohodkov, ki naj jih dobijo od države kralj in njegova rodbina. Sestavljen je predlog, ki bo v nekaj dneh poslan v odobritev spodnji zbornici in po katerem naj bi znašali kraljevi letni dohodki 410.000 funtov šterlingov, to je v naši valuti okoli 90 milijonov dinarjev. Ta plača je glede na ono, ki jo je prejemale oče sedanjega kralja Jurij V., za 60.000 funtov šterlingov ali 13 milijonov dinarjev manjša. Morda bo to gornje številke še nekoliko znižali. Da pa ne bo angleški kralj preveč prikrajšan, mu bodo v nadomestilo znižane plače dali pravico do dohodkov, ki jih prinašajo cornwalska posestva, ki so doslej po starem običaju pripadala waleškemu vojvodi. Vsa ta zadeva se bo končno uredila šele po kronanju kralja Jurija VI.

× **700.000 rudarjev bo stavkalo v Angliji.** Glavna zveza rudarjev v Angliji je na podlagi izida glasovanja v vseh rudniških okoliših Anglije končno sklenila razglasiti za 22. maj splošno rudarsko stavko. Pri tej stavki bo sodelovalo 700.000 rudarjev. Delo bo ustavljeno v vseh rudnikih. Izkopavanje premoga bo s tem ustavljeno, kar bo imelo hude posledice za industrijo. Tudi angleški izvoz bo s tem hudo prizadet. V zadnjem času je bil izvoz premoga v stalnem porastu. Rudarji zahtevajo izboljšanje delovnih pogojev, skrajšanje delovnega časa in povišanje mezd.

× **Obeta se nam hladno in deževno poletje.** Bližamo se največjemu nastajanju sončnih peg, ki ga je pričakovati za 1938/39. Raziskovanja mnogih učenjakov so dognala, da prinašajo leta pred viškom solčnih peg pretežno hladna, deževna poletja. Zadnja viška sta bila l. 1928 in 1917. in pred vsakim teh viškov smo imeli po pet bolj ali manj hladnih in mokrih poletij, to je v letih 1912 do 1916. in 1923. do 1927. Seveda pa so se ta poletja za različne dele Srednje Evrope še vedno dovolj razlikovala med seboj. Vsekako bi bilo sklepati, da smo ta čas v sredini skupine hladnih in deževnih poletij, kakršno bo tudi letos. Bržkone bo pomlad v svoji zadnji tretjini kolikor toliko v redu in bo prinesla morda že zgodaj v maju določeno vročino, toda poletje se bo potem spet skazilo. Takšna poletja potekajo le redko brez hudih neurij in poplav in lahko se bo zgodilo, da bo letošnje poletje v tem pogledu podobno poletju l. 1927.

× **Poslanikova hči umorjena od roparjev.** Nedavno se je blizu Dunajskega Novega mesta zgodil roparski umor. Neznavec je na glavni cesti ustrelil hčerko paragskega poslanika na Dunaju mlado Ingrido Wiengreenovo, ki se je sama v svojem avtomobilu vozila

na obisk k svojim znancem. Po skoro enotedenski preiskavi se je nazadnje posrečilo dobiti krivce. Zločin so izvršili trije postopaški domačini, ki so sklenili, da bodo začeli napadati avtomobile, da se rešijo dolgovi. Na cesti so ustavili avtomobil mlade gospodične in jo prosili, naj jih vzame v avto. Ona pa je prijazno odprla okno in rekla: »Vidite, gospodje, da se sama vozim, da torej ne morem neznanih gospodov sprejeti v avto.« Na te besede je eden izmed roparjev ustrelil gospodično v sence. Omahnila je nazaj in zaklicala: »Moj Bog, zakaj ste to storili, saj sem bila dobra z vami!« Nato so še trikrat ustrelili vanjo, dokler ni bila mrtva. Potem so pobrali njen kovčeg, v katerem pa niso ničesar našli, kar bi jim prišlo prav. Denar je gospodična imela v torbici. Te pa niso opazili, ker je padla na torbico, a roparji niso imeli časa, da bi preiskavali, ker je med tem prišel že drug avto, pred katerim so roparji pobegnili v gozd. Roparji so stari 20 do 22 let. Izročili so jih naglemu sodišču na Dunaju. Sodbe tega sodišča se glase vedno na smrt.

× **Živi Buda se je oženil.** Japonski grof Kosho Otani, najvišji duhovnik budistiške vere se imenuje živi Buda. Štirje milijoni Japoncev pripadajo tej veri in pravijo, da je ta najvišji svečenik posebej bližnji Buda. Nevesta Yoshiko je vnučkinja princa Tokudajija, torej članica cesarske hiše. Svatba je trajala ves teden in se je udeležilo več 10 000 ljudi. Visoki ženin je pogostil vse in izdal za pogostitev okrog sedem milijonov dinarjev

× **Okamenel gozd na dnu morja.** Baltski ribiči so odkrili na morskem dnu med otokoma Rujano in južnošvedsko obalo velik okamenel gozd. Ta gozd stoji še vedno pokoncu v globini 35 do 45 m. Učenjaki ga pridno raziskujejo, ker hočejo dognati, pred koliko tisoletji se je potopila nekdanja kopnina med severno Nemčijo in Skandinavijo

× **Rabelj je umrl med usmrtitvijo.** Rabelj v gornjeegiptskem kraju Kenahu je umrl v trenutku, ko je nekemu na vislice obsojencu izpodmaknil stolec. Prisotni, ki so gledali samo v zločinca, sprva niti niso opazili, da se je rabelj zgrudil. Pozneje so ugotovili, da je bila rablja zadela kap, ki bi se dala pojasniti z njegovim razburjenjem med delom. Mož je bil namreč že dvajset let določen za rablja v tem kraju, toda doslej ni imel nikoli prilike, da bi ta poklic vršil.

× **Zamorci s štirimi nogami.** Po afriških krajih razkazuje neki potujoči cirkus nenavadnega zamorčka, ki predstavlja pravo čudo narave. Raziskovalci pragozdov so našli tega zamorčka v neki pašebini in ga odvedli s seboj. Zamorček, ki šteje okrog 10 let, je ne-

dvomno imel že od rojstva noge tako skrivljene, da si je moral že od zgodne mladosti pomagati pri hoji tudi z rokami. Zaradi dolgoletne hoje po vseh štirih so se mu roke prilagodile hoji, tako da je na dlaneh zrasla trda, roženini slična koža. Pomilovanja vreden zamorček je telesno tako zaostal, da je bolj podoben živali kakor človeku, kljub temu, da ima povsem v redu razvit obraz prikupljive zunanjosti. Potujoči cirkus ga zdaj razkazuje naokrog kot afriško čudo, rojeno v pragozdu.

× **Oče 28 otrok.** Pri mestni občini v Ogrskem Brodu na Moravskem je uslužben 65 let stari Slovák Karel Mudrak. Ko je bil ta mož 23 let star, se je oženil z mlado Slovakinja, ki je bila stara šele 22 let. Iz njunega zakona se jima je rodilo 11 otrok. Toda prišlo so nesreče, zaradi katerih je Mudrak moral po svetlu s trebuhom za kruhom. Tako je popotoval po Nemškem in Poljskem, kjer je nazadnje vendarle dobil delo. Čez nekaj časa pa je izvedel na Poljskem, da mu je doma umrla žena. Ko je po ženini smrti minilo leto, se je vnovič oženil, in sicer z neko Poljakinjo. S to ženo pa sta v teku let dobila kar 17 otrok. Pred kratkim pa se je zdaj že 65 let stari mož preselil z vso svojo družino na Češkoslovaško. Tukaj je potem dobil službo pri mestni občini v Ogrskem Brodu. Ko so ga obiskali časopisni poročevalci, jim je povedal, da upa postati še oče 29. in celo 30. otroka. Zanimivo pa je, da možak zdaj niti ne ve več imen vseh svojih otrok. Niti ne ve, kje in kako zdaj žive njegovi starejši otroci.

× **Kdaj se je treba kopati.** Ljudje po vsejini mislijo, da je za kopanje najprimernejši čas takoj zjutraj, ko vstanejo. Mnogi strokovnjaki pa trdijo, da se je treba kopati zvečer. Mrzla kopel zjutraj koristi človeku, ki ima dovolj moči in zdrave žilve. Če se čuti človek po kopeli osveženega, toda čez dve ali tri ure zaspanega in utrujenega, je to znak, da mu je mrzla kopel zjutraj škodljiva in da jo mora opustiti. Polnokrvnim in krepkim ljudem z zdravimi žilvic lahko jutro kopel samo priporočimo. Suhi ljudje, ki jih rado zebe v noge in ki so nervozni, se pa zjutraj ne smejo kopati. Takim ljudem najbolj koristi kopel popoldne ali dve uri preden gredo spat. Nekateri ljudje čutijo po mrzli kopeli blagodejen učinek, ki pa kmalu poneha. Takim ljudem pogoste kopeli niso koristne. Topla kopel je najboljša pred spanjem. Telo je treba z mehko brisačo dobro odrgniti, da postane koža topla. To povzroča zdrav obtok krvi in telo ostane sveže. Poleti je kopanje na prostem najboljšo dopoldne pred obedom.

× **Orel je ugrabil otroka.** Villambana na Sardiniji trpi v zadnjem času zavoljo orlov, ki prihajajo z bližnjih gor. Čedalje večje se dogaja, da se kakšna izmed teh ptic prikaže med ovčjimi čredami in odnese mlado žival. Te dni je predrznost orlov dosegla višek. Pred kočo nekega pastirja se je igral šestnajstmesčni otrok. Nenadno sta opazila pastir in njegova žena, kako je padla črna senca preko okna, in preden sta mogla priteči na pomoč, sta zagledala kako odnaša ogromen orle nju-nega otroka v svojih krempljih. Otrokov oče je zgrabil za puško. Čeprav so ga hoteli drugi zadržati, je pomeril in sprožil. Imel je srečo. Bojazen, da bi utegnil zadeti otroka, se ni uresničila, pač pa je začel orle padati in kmalu potem so mu starši lahko iztrgali otroka. Kakor po čudežu je ostal živ in brez poškodbe. Žival, ki so jo potem pobili, je tehtala 27 kg.

× **Človeška koža je zdravila.** Nemškemu profesorju Schwarzmannu, ki je dolga leta delal take poskuse, se je nazadnje posrečilo, da je iz žive človeške kože dobil izvrstno zdravilo. Voda, ki se je v njej nekaj ur namakala sveža in živa človeška koža, je namreč močno zdravilna, kakor so dognali poskušni tega nemškega profesorja. Če tako vodo nekatere vrste bolniki dobe vase, se pri njih takoj opazi izboljšanje. Na podlagi teh poskusov je že izdelan poseben preparat, ki je zlasti dobro zdravilo pri tvorih, pri naduhi, kronični srbečici in nekaterih drugih boleznih.

Ženski vestnik

Kako ravnaj z nogami, da so zdrave

Ce pečejo podplati na nogah, so temu lahko različni vzroki, tako presuha koža, potenje nog, otekle noge, ploske noge ali tudi vpliv volnenih nogavic. Volnenih nogavic ne prenese vsaka koža, zato nastane včasih tudi neprijetno srbenje od tega. Včasih so pa tudi čevlji krivi, da te v njih noge pečejo in srbijo. Če imaš presuho kožo, tedaj si noge umij v mlačni vodi vsak večer in si jih potem dobro namaži z vazelinom. Natakni si kake stare nogavice, da postelje ne zamažeš. Če se pa noge pote, si jih okoplji in posuj s formalinom. Menjaj tudi vsak dan nogavice. V čevlje pa natresi malo smukca (federvajsa).

Včasih pa noge srbijo, ker so ozeble. V vsaki lekarni dobiš mast zoper ozeblino, ki ni draga, pa tudi hitro pomaga. S tako mastjo si nadržni ozebljena mesta, nato zavij s krpo ali pa obuj nogavice.

Proti kurjim očem, pa pomaga, če skozi šest dni vsak večer noge skoplješ v precej topli vodi, nato pa navežeš mrzel obkladek (polovico vode, polovico jesiha) in noge zaviješ v volneno krpo, da se noga ponoči spoti. Krpe od obkladka ali sežgi ali jih pa v lugu prekuhaj, ker strašno smrdi. Istih krp ne uporabljaj, če niso prekuhane! Čez dan pa na kurje oko deni vazelino. Na kurje oko položi malo vazelina, čez to pa malo vate in s tenko krpico zaveži. Po tem postopku se v šestih dneh kurje oko tako zmehta, da se samo dvigne iz kože in ga z lahkoto in brez bolečin odstraniš. Ker je pa koža okoli kurjega očesa potem zelo občutljiva, si prst še nekaj dni maži z vazelinom in ga imej zavezanega. Če je pa kurje oko že tako zastarelo, da se v šestih dneh ne zmehta, ponavljaj zdravljenje z obkladki še šest dni.

Ker so kurja očesa zelo neprijetna zadeva, naj matere skrbijo, da jih njih otroci ne dobe. Otroci naj ne nosijo premajhnih, pa tudi ne prevelikih čevljev, ker neprimerna obutev najbolj pospešuje kurja očesa.

Za kuhinjo

Umetna juha s sirom na švicarski način. V vodi namoči 20 dek črnega, 20 dek belega suhega kruha. Ko se je kruh dodobra razmočil, ga dobro otisni. V kozi pa razbeli žličico sirovega masla ali masti. Prepraži eno drobno zvezano čebulo, okoli, malo popopraj, dodaj malo naribanega muškatanega oreha in otisnjeni kruh, premešaj in pokrito duši deset minut. Med tem večkrat premešaj. Nato prilij toliko vode, kolikor juhe potrebuješ za štiri osebe, in naj vre četrte ure. Nato juho precedi in zamešaj vanjo štiri žlice naribanega bohinskega sira, žličico sirovega masla in dve stepeni jajci. Juha naj še enkrat prevre, nato jo daj na mizo.

Zdrobov praženec. V lonec vlij tričetrt litra mlezga mleka. V mleko ubij dve jajci, štiri deke sladkorja, malo soli in dobro stepi. Zraven stresi pol litra zdroba, dobro zmešaj in naj se tako zdrob namaka dve uri. Nato razbeli v kozi osem dek masti ali 10 dek sirovega masla. Na razbeljeno mast vlij zdrob in postavi v pečico, da se lepo zapeče. Pečeno posuj s sladkorjem in daj z ukuhanim sadjem ali s kuhanimi suhimi češpljami na mizo.

Rižev puding. Skuhaj v četrtinki litra mleka 18 dek riža. Kuhane postavij hladit. Mešaj, da se zgosti, sedem dek sirovega masla, tri rumenjake, pet dek sladkorja v prahu, ščepljivo vanilijevega sladkorja in naribano lupinico pol limone. Nato primešaj kuhani in shlajeni riž in sneg treh beljakov. Posodo za puding pomaži s sirovim maslom, posuj s sladkorjem v prahu, stresi noter pripravljeno riž, razravnaj, posodo zapri in postavi v krop, kjer naj vre eno uro. Kuhani puding zvrni na toplem krožniku, ga oblij s

čokoladno omako ali pa s segretim malinovim sokom in daj hitro na mizo, da se ne sesede.

Pomarančna krema za nadev torte ali kakšnega drugega peciva. Olupkom treh pomaranč obreži vso belo kožico in jih skuhaj v precej vode. Kuhane olupke ocedi in drobno sesekljaj. Sok treh pomaranč zvij v lonec, dodaj tri deke moke in pet dek sladkorja v prahu. Dobro zmešaj in mešaje skuhaj v gosto kremo. Ko se je krema zgostila, jo odstavi in mešaj dalje, da se popolnoma shladi. Nato primešaj h kremi osem dek sirovega masla. Maslo razreži in po koščkih devaj h kremi ter mešaj, da postane krema penasta. Primešaj še sesekljane pomarančne olupke in žličico ruma.

Navadna torta. Umeši v testo 12 dek moke, sedem dek sirovega masla, štiri deke sladkorja v prahu in en rumenjak. Umešeno testo razvaljaj v velikosti tortne posode. Tortno posodo pomaži s sirovim maslom, položi noter testo, in sicer tako, da je tudi rob posode za dva prsta pokrit s testom. Za nadev stori trd sneg petih beljakov. Primešaj k snegu 20 dek sladkorja v prahu, 20 dek zmletih orehov, sok in naribano lupinico ene limone. Na testo pokladaj z žličico majhne kupčke, med te kupčke, kar je še praznega prostora, pa pomaži s poljubno mezgo. Torto nato peci v zmerno vroči pečici. Pečeno in hladno razreži.

Za smeh in kratek čas

IZDAL SE JE.

Mama pošlje Miheca v trgovino po salamo, ki jo Mihec na vso moč rad je.

Miheca dolgo ni nazaj. Nazadnje pa se le vrne, a brez salame.

»Očka ga strogo vpraša: »Kje imaš salamo?«

Mihec je v veliki zadregi. Premišljuje, kako bi se izmazal.

»Izgubil sem jo!« zajeclja.

»Očka ga strogo vpraša: »Kje imaš salamo?« Kje imaš pa papir?« ga vpraša.

»Tudi tega sem pojedel!« se odreže Mihec.

GLOBOKO V ŽEP JE SEGEL

A: »Ali si tudi kaj daroval za pogorelce?«

B: »Segel sem precej globoko v žep.«

A: »Koliko si pa dal?«

B: »Nič, ker nisem v žepu ničesar našel!«

OHLAJENA LJUBEZEN

Kaplar (kuharici): »Čuj, Nežika, zadnji čas si postala zelo hladna proti meni!«

Kuharica: »Iz česa to sklepaš, ljubček?«

Kaplar: »Že tri dni mi nisi dala ničesar toplega za večerjo.«

V ŠOLI

Učitelj: »Zakaj si prišel prepozno v šolo, Mohovt?«

»Zaspal sem, gospod učitelj.«

Učitelj: »A ti, Hladnik?«

Hladnik: »Ker sem šel klicat Mohovta.«

Učitelj: »Zakaj si pa zamudil ti, Srakopernik?«

Srakopernik: »Čakal sem Mohovta in Hladnika.«

NOČ NA KMETIH

Učitelj: »Povej mi, Nežika, kdaj se začne poleti noč.«

Nežika: »Tedad, ko pride moj Gašper pod moje okno.«

KDOR ZNA.

A: »Posodi mi sto dinarjev, saj si dober človek!«

B: »Zal imam pri sebi samo šestdeset dinarjev.«

A: »Prav, pa mi jih daj, a ostalih štirideset mi ostaneš dolžan.«

SMOLA.

Na telefonu: »Ali greš malo na sprehod, Metka?«

»Oprosti, dragi Marko, tukaj ni Metke, pač pa Francka.«

»Toda, saj tukaj tudi ni Marko, temveč Lojze.«

MAŽA ZA LASE

Plešast gospod: »Dajte mi tako tekočino, da mi bodo spet zrasi lasje.«

Prodajalec: »Malo ali veliko steklenico?«

»Zadostovala bo mala, ker nimam rad dolgih las.«

PO ZDRAVNIŠKIH PREDPISIH

Zdravnik: »Ali ste dajali svojemu možu uspavalna sredstva po mojem predpisu?«

Zena: »Sem gospod doktor. Toda bilo je zelo težavno, ker sem ga morala vsake pol ure buditi, da jih je použil.«

OČRNJEN ZAMOREC

Grofica: »Avguštin, moja sobarica se je pritožila, da si se proti njej vedel nedostojno!«

»Avguštin (zamorec): Milostljiva, to ni res! Ta grda ženska bi me samo rada pri vas očrnila!«

Radio Ljubljana

od 9. do 16. maja

Nedelja, 9. maja: 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče) — 8.30: Telovadba za dame iz gospode (vodil bo profesor Dobovšek). — 9: Čas, poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciškanske cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. Guido Rant). — 10: Otroška ura: Jurček in Jerica v tujih deželah (zvočna slika). — 10.30: Prenos koncerta Rančigajevih harmonikarjev — 12: Kar ima, to vam damo (plošče po željah). — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Opoždanski koncert radijskega orkestra. — 16: Domači zvoki (radijski orkester) — 17: Kužne bolezni mladih živali (g. dr. Hribar) — 17.20: Za zabavo in za smeh (sodelovali bodo Magistri, Fantje na vasi in Veseli bratci) — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Prenos šmarnic iz cerkve sv. Petra v Ljubljani — 20.15: Slovenske Marijine božje poti II.: Legenda o Višarjah (igra za radio; napisal Niko Kuret; izvajali bodo člani radijske igralske družine, Akademski pevski kvintet in sestre Stritarjeve; vodil bo Pengov) — 20.45: Pesničke drobne. — 21.30: Koncert s sodelovanjem radijskega orkestra in Vide Rudolfove — 22: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Koncert s sodelovanjem radijskega orkestra in Vide Rudolfove.

Ponedeljek, 10. maja: 12: Majniški sprehod (plošče) — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Citraške in mandolinistične točke (plošče) — 14: Vreme, borza — 18: Zdravniška ura: O sladkorni bolezni (dr. Ivan Matko) — 18.20: Glazunov: Stenka Razin, sinfonična pesnitev (plošče) — 18.40: Maksim Gorki (dr. Nikola Preobraženski). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Beograd v ilirskem pokretu. — 19.50: Zanimivosti — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Zvoki v odhidi (radijski orkester).

Torek, 11. maja: 11: Šolska ura: Kdo je naš največji sovražnik (Jagodič) — 12: Virtuoz (plošče) — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14: Vreme, borza — 18: Pesmi iz Istrske narodna godba (klarinet, trompeta, violina, bas); istrski dvospevi. — 18.40: Pregled današnjega stanja izloma (Fran Tersegjav). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura: Meštrovičev Vidovdanski hram — 19.50: Zabavni zvočni tečnik — 20: Gotovac: Koleda (plošča) — 20.20: Ivo Vojnovič: Ekvinoxij, drama v 4 dejanjih iz dalmatinskega življenja (izvajali bodo člani radijske igralske družine). — 22: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Sreda, 12. maja: 12: Po čeških logih in gajih (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah) — 13.30: Reportaža o kronanju angleškega kralja Jurija VI. (prenos iz Londona) — 14: Vreme, borza. — 18: Naši hrošči (Peter Gilly) — 18.20: O počitniški zvezi — Ferljalni savez (Drašček Stojan). — 18.40: Občine, skrbite za otroke (Vojko Jagodič.) — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Naša zunanja politika (Franjo Kulunčić iz Beograda) — 19.50: Šah — 20: Koncert (sodelovala bosta Julij Betetto in radijski orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za zabavo in za ples (Cimermanov trio).

Četrtek, 13. maja: 12: Pomlad v glasbi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Moderni plesni zvoki (Bojan Adamič in njegovi solisti) — 14: Vreme, borza — 18: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored,

obvestila — 19.30: Nacionalna ura: Sokol kraljevine Jugoslavije. — 19.50: Zabavni kotiček — 20: III. ura francoske klavirske glasbe (profesor Škerjanc) — 21: Lucienne Boyer poje (plošče) — 21.10: Nekoliko operne glasbe (radijski orkester) — 21.45: Čas, vreme, poročila, spored — 22: Naša letovišča (esperantska oddaja).

Petek, 14. maja: 11: Šolska ura: Steklo in stekleni izdelki — dialog z učenci (vodi bo Miroslav Zor) — 12: Domači zvoki (plošče). — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 14: Vreme borza. — 18: Organizacija zaščite matere in otroka — 18.20: Koračnice (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Mesečni kulturni pregled — 19.50: Zanimivosti — 20: Kmečki trio (Janko Gregorc, Stanko Avgust in Nachförg Fran) in Banovec. — 21: Plošče — 21.10: V. koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta. — 22: Čas, vreme, poročila, spored.

Sobota, 15. maja: 12: Plošča za ploščo, pisana zmes. — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošča za ploščo, pisana zmes. — 14: Vreme — 18: Za delopust (radijski orkester) — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Sodobna slovenska dramatika (Ludvik Mrzel iz Ljubljane). — 19.15: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Oprostite, velečenjeni... (en dan iz življenja poštenjaka Peregrina Pajka; zabavni večer; sodelovali bodo člani radijske igralske družine; plošče; sestava in vodstvo Jožek in Ježek). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.20: O naših izseljencih (Jože Premrov). — 22.30: Za ples (plošče).

MALI OGLASI

AL. PLANINSEK — LJUBLJANA

Beethovnova ulica 14/I, telefon 35-10 — izposluje nakup in prodajo hranilnih knjižic vseh denarnih zavodov takoj v gotovini najbolje. Informacije daje brezplačno.

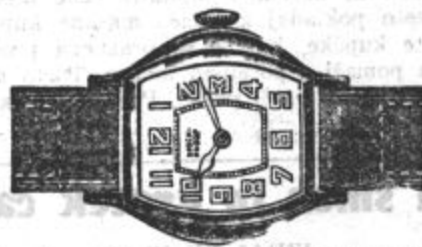
PET ORALOV POSESTVA.

zidana hiša, gospodarsko poslopje, kamnolom — vse v dobrem stanju, ob banovinski cesti blizu Laškega, se ugodno proda. Cena 42.000 dinarjev. Vprašati pri I. Puncerju, Laško.

NOVOST! Samo Din 98.—

st. 63.719 Cenena, a dobra Škočca 110, zapetna ura, točno regulirana s kromiranim okrovom, zapetna iz usnja — številčnica in kazalo osvetljena (Radium)

Din 98.—.

Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto. Velike izbere ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ur v svici

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

ZIVČNA PREUTRUJENOST

Znanstveno je ugotovljeno, da izvleček iz žlez močne živali (KALEFLUID) urejuje delovanje vseh žlez, krepi vse telo in vravnotežuje živčevje tako, da človek ponovno postane krepak, aktiven v življenju in sposoben za delo in borbo za svoj obstanek. Podroben opis se dobi brezplačno na naslov: Beograd, Masarykova 9, telefon 25981, Miloš Marković. Kalefluid se prodaja v lekarnah. R. S. Br. 10.537/33.

BOLEČINE V NOGAH ZBADANJE V ŽULJIH

V tej mlečni kopeli boste
tako našli olajšanje

Oksigen — veliki čudotvrec

Pest Saltrat Rodella enostavno raztopite v topli vodi. Pazite, kako spušta oblake majhnih mehurčkov oksigena. Najhujše bolečine v nogah in gležnjih prenehajo ko pomočite v to mlečno kopalno kopel. Če so noge vnete, rdeče ali če srbi, vse to takoj preneha kakor z neko magijo. Ozeblina in odrgnjena mesta zacelijo. Ta oksigenirana voda prodre do samih korenin tudi najtrdozračnejših žuljev. Kmalu jih boste lahko odstranili s prstom. Oteklina izginejo. Čevlji Vas ne tiščijo več, hoja vam bo v veliko zadovoljstvo. — kakor da bi imeli peruti na nogah. Saltrat Rodell predpisujejo zdravniki. Prodajajo ga in jamčijo zanj lekarnarji.

BREZPLAČEN KUPON

Ne trpite več. Poslali vam bomo brezplačno vzorec Saltrat Rodella Olajšanje se takoj nastopilo. Sporočite svoje ime in naslov na: M. Neumann, Zagreb, Boškovičeva ulica 44 (oddelek 22. K.). Pišite takoj.

ČATEŠKE TOPLICE pošta Brežice, želez. postaja Brežice in Dobova, najbolj vroči 55° C radioaktivni vrelec v Dravski banovini. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — V pred in posezoni znatni popusti, zahtevajte prospekte. — Z neprekoaljivim uspehom se zdravijo bolezni, visoki krvni pritisk, revmatizem, vnetje, protin, išias, nevraltično trganje, kronični katarji, ženske bolezni i. t. d.

HERAKLIT

je najboljšo gradivo za hleve, svinjake, kokošnjake. Dobi se pri

MATERIAL

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Tyrševa 36/d

TRENSKOTI — VETERNI SUKNJICI

Novosti

LEPE VZORCE ZA PUMPARICE,

SPORTNE OBLEKE NUDI CENENO

PRESKER

SV. PETRA CESTA 14

Oglašujte v »Domovini«